

Гібалова Н. В., к.п.н., доцент,
Полтавський національний
педагогічний університет
імені В. Г. Короленка (м. Полтава)

ПЕДАГОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У сучасному світі відбувається об'єктивний процес проникнення інформаційних технологій у усі галузі суспільства. Актуальним, наразі, є інтеграція цифрових технологій у освітні процеси, що потребує підготовки висококваліфікованих фахівців, педагогів нового покоління в цілому і вчителів початкової школи, зокрема.

Важливість інформатизації освіти відображено в низці державних та нормативних документів, а саме: Концепції нової української школи, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про національну програму інформатизації», Проєкті державного стандарту загальної початкової школи, де підкреслюється необхідність оновлення змісту, форм і методів професійної підготовки педагогічних працівників на основі прогресивних концепцій та запровадження новітніх технологій.

Питання формування готовності майбутнього вчителя до використання ІКТ в майбутній професійній діяльності присвячені наукові роботи В. Ю. Бикова, М. І. Жалдака, Н. В. Морзе, М. М. Левшина, Л. Є. Петухової та інших.

Розвиток національної системи освіти зумовлений динамічною еволюцією цифрових технологій, що визначає новітні тенденції в організації освітнього процесу, а саме: використання електронних навчальних матеріалів, реалізацію спільної роботи в режимі реального часу, мобільне навчання, відкритий контент, інтернет речей, використання середовища нових медіа, візуалізацію даних тощо. У зв'язку з цим необхідні зміни або адаптації освітньої політики середньої і вищої школи щодо впровадження ІКТ на виклик зазначених тенденцій.

В умовах реформування освіти та змін, що відбуваються в суспільстві, особливої уваги потребує початкова ланка освіти, що є фундаментом для формування інтелектуальних та загальнонавчальних навичок дитини, формування пізнавальної активності, розвитку самостійності. Саме початкова школа впливає на весь подальший характер взаємовідносин школяра з навчальним середовищем та суспільством. Застосування ІКТ на уроках у початковій школі покликане допомогти в оволодінні учнем початкових класів способами керування увагою, пам'яттю, мисленням тощо. Основна освітня цінність цифрових технологій полягає в тому, що вони дозволяють створити більш яскраве інтерактивне середовище навчання з відповідними можливостями як для вчителя, так і для учня. Оскільки провідною діяльністю молодшого школяра стає навчальна діяльність, то вчитель початкової шко-

ли, використовуючи ІКТ в своїй педагогічній діяльності, мусить сприяти покращенню результатів навчальних досягнень учнів, позитивно впливати на їх психічний розвиток (спостережливість, пам'ять, увага, воля, почуття, характер) та формування особистістих якостей.

Підготовка майбутнього вчителя початкової школи передбачає створення педагогічних умов для формування готовності фахівця до використання інформаційно-комунікаційних технологій у освітньому процесі.

Під педагогічними умовами професійної підготовки майбутніх учителів до використання ІКТ розуміємо сукупність зовнішніх та внутрішніх чинників, обставин, форм, методів організації та матеріально-технічних можливостей здійснення навчального процесу, які б забезпечили максимальну ефективність використання ІКТ у формуванні комплексу професійних умінь майбутнього вчителя.

Ефективне формування готовності майбутніх учителів початкових класів до використання ІКТ у професійній діяльності можливе за таких педагогічних умов: розвиток позитивної мотивації до використання ІКТ через організацію діяльності студентів у інформаційному освітньому середовищі навчального закладу; організація проектної діяльності із використанням хмарних технологій; урахування професійно-орієнтованого компонента змісту інформатичних дисциплін майбутнього вчителя початкової школи.

Перша педагогічна умова забезпечує формування відповідного характеру установок на використання ІКТ в майбутній педагогічній діяльності, інтересу до оволодіння ІКТ, усвідомлення особистісного сенсу та значущості інформаційно-комунікаційних компетентностей, прагнення до професійного самовдосконалення стосовно оволодіння ІКТ та його застосування у майбутній професії. Це забезпечує мотиваційну спрямованість на формування готовності майбутніх учителів початкових класів до використання ІКТ у професійній діяльності.

Друга педагогічна умова передбачає оволодіння студентами професійними знаннями з фахових дисциплін стосовно ІКТ та особливості використання ІКТ в майбутній професійній діяльності. Зазначене вище складатиме теоретичне підґрунтя для розвитку у майбутніх учителів початкової школи цифрової компетентності, а також сприятиме формуванню готовності до застосування ІКТ в професійних умовах.

Третя педагогічна умова забезпечує формування в студентів умінь самостійно здобувати чи застосовувати набутий раніше досвід роботи з ІКТ, при цьому частіше використовуються пошукові і дослідницькі дії.

Список використаних джерел

1. Нова українська школа [Електронний ресурс] // НУШ : [офіційний веб-ресурс]. – Режим доступу: <http://nus.org.ua/>, вільний. – Назва з екрана.